

allerede findes, at det er vor Pligt at drage Omsorg for, at den opvoksende Slægt ikke overanstreges saaledes, at den legemligt set bliver skadet og ikke er i Stand til at modtage den Undervisning, der skal ydes Børnene i Folkeskolen. Vi have erkendt dette ved en Række Love, der tage Sigte paa at hindre en alt for stærk Udnyttelse af Børnenes Arbejdskraft, men for Børnene paa Landet og for de Børn fra Byen, som anbringes i Tjeneste paa Landet, gælder ingen Beskyttelseslov. I Overensstemmelse med, hvad jeg sagde i Gaar, gør jeg gældende, at en Beskyttelseslov ikke i fjerneste Grad vil genere Flertallet af de danske Arbejdsgivere paa Landet, hverken større eller mindre, fordi Flertallet af disse Arbejdsgivere, Gaardmænd, Boelsmænd og Husmænd, i Forvejen byder deres Tjenestedrenge Vilkaar, som sikkert ere saadanne, at en eventuel Beskyttelseslovgivning ikke vil være nødvendig overfor dem. Men vort Land har jo, naar Talen er om Udnyttelse af Børns Arbejdskraft, et Mindretal i Samfundet, der er hensynsløst nok til at drage for megen Nytte af det enkelte Barn til Skade for Ungdommen, og igen til Skade for Samfundet, og selv om dette Mindretal nu efter manges Opfattelse er ganske ringe — efter min nu slet ikke saa ringe i Forhold til den Kultur, vi have her i Landet —, maa jeg dog sige, at vi ere i Virkeligheden alle — først og fremmest selve Arbejderklassen, hvis Børn overanstreges — interesserede i at tilvejebringe en saadan Beskyttelseslov.

Jeg gør mig Haab om, at de ærede Medlemmer i denne Sal, der ere Lærere i Folkeskolen, ville være de ivrigste til sammen med os at arbejde paa en Beskyttelseslov i den Retning, jeg her har taget Sigte paa. Thi Folkeskolens Lærere have jo ret hyppigt haft Adgang til at se de triste Virkninger af, at Børnene ere overanstrengte. Jeg skal ikke komme ind paa Enkeltheder, men blot gøre opmærksom paa, at vi her i Rigsdagen have om ikke gentagende, saa i hvert Fald en enkelt Gang modtaget Oplysninger fra Lærernes Organisationer gaaende ud paa, at Børn, der undervistes i Folkeskolen, ikke kunde modtage den Undervisning, man vilde give dem, fordi de vare for overanstrengte.

Det hører ganske vist til Undtagelserne, men de findes dog, hvor Børn have en Arbejdstid paa 12—14—16 eller flere Timer. Jeg har paa min Vej der oppe i Jylland truffet Børn, der vare beskæftigede Sommerdage fra Kl. 4 Morgen til 10—11

Aften. Jeg husker en saadan lille Dreng, der tjente oppe i en Gaard, eller et Boelssted var det, „Sønderhus“. Den Dreng sagde, han havde været beskæftiget fra Kl. 4 Morgen til Kl. 10¹/₂ Aften. Kl. 10¹/₂ skulde han saa læse sine Lektier. „Men saa kan du jo ikke læse dine Lektier; kan du saa holde dine Øjne aabne?“ „Nej, saa sover jeg“. „Men naar du saa kommer i Skole, kan du jo ikke din Lektie“. „Nej, der sover jeg ogsaa.“ „Hvad siger Læreren til det?“ „Han siger ikke noget, han lader mig sove.“ „Sover du da hele Tiden?“ „Ja, jeg sover hele Tiden.“ „Og han gør ikke noget ved dig af den Grund?“ „Nej, han er saadan en rar Lærer, han stryger mig over Kinden, naar jeg gaar. Og han siger altid, naar jeg kommer for sent: Kan du ikke sige til din Husbond, at han skal lade dig gaa lidt tidligere.“ Det er en af de Drenge, der løbe af Plads, fordi de ved Siden af daarlig Behandling faa Prygl af Husbonden.

Det hænder ikke saa sjældent, at Børn, som komme i nogenlunde rimelig Tid i Seng, f. Eks. ved 9—10 Tiden, ikke faa Søvn før ved 12—1 Tiden, fordi de dele Seng med Karlen. Naar denne Karl har, og det hænder jo, en Kæreste — eller flere, det kan ogsaa hænde, — maa Drengen ofte finde sig i — ja, han kan naturligvis være saa søvrig, at han sover, medens de to have det meget muntert sammen — at blive jaget op Klokken 1—2 om Natten, og han maa finde sig et Sted i Heste- eller Kostalden, hvor han kan sove videre. Det er i det hele taget, synes jeg, en Uting, at Børn skulle dele Seng med de voksne Karle. Der er naturligvis mange udmærkede Folk mellem disse, men der klages jo hyppigt fra Husbondens Side over Tyendet og omvendt. Begge Parter have i Grunden Ret. Der findes braadne Kar blandt vor Tyendestand, og jeg tror, at de slette Karlekammerforhold ikke mindst ere Aarsag deri. Jeg har den Overbevisning, at Børn rent sjæleligt lide meget ved at skulle dele Seng med Karlene, og det forekommer mig i hvert Fald i høj Grad at være et Misgreb, at naar en Dreng har været anbragt paa et Børnehjem eller en Opdragelsesanstalt — lad den være som den være vil, Renlighed plejer der dog at være der, en vis Grad af Properhed, om der end ogsaa ere Undtagelser paa dette Omraade —, at naar saa Drengen kommer i en eller anden daarlig Plads, kan han komme til at ligge i Seng med Karlen i et smudsigt og daarligt Karlekammer. Jeg